

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

Doctoris titulus ab eo Riccio datus, mansit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

rum neminem vel digito pulsare. Prima Riccij de cœlo merces fixa Pechini stationis; fuit illustris Mandarinus ad Deum conuersio: nomen illius Fummocamus; Magistratus, cognitio capitalium causarum, in administratione Prouinciæ Huguanensis; virtutes, animus ab alieno tam abstinens, vt de suo pauperibus, viduis, & miseris adesset; totus bono intentus publico, omnium parens præterquam improborum, præ cæteris tamen iuris, & æqui magnanimus, & ineluctabilis defensor. Igitur Eunuchi, Prouinciã illam contributionum nomine spoliantes, violentas deprædationes, cum Magistratus alij tacite gemerent; ipse vnus non tulit & certus periculi quod extremum subbat, publico latroni fortiter obstitit, quare ad Regem auaritia æstuantem ab auarissimo, & rapacissimo exactore delatus, præcipitato mox Rescripto datur in compedes, Pechinum deportatur, indefensus, atque inauditus crudeliter cæditur, & in probrosum conicitur ac perpetuum carcerem. E contrario Prouincia Huguanensis, ignominioso carcere detenti vitam egregiam continua præstantium operum serie contextam in lucem edidit, & prosecuta est illius virtutem priuatis altaribus, suffitu, fanelibus, imaginibus, templis, & statua, omnique gloriôsæ memoriæ monumento. Huic viro statim Pechinum vt appulit, nihil fuit antiquius alloquio Riccij, vt experiretur satin' is famæ commendationem reposita impletet; has vero sermonis breuissimi, horæ vix vnus angustias, dum vixit felices habuit & memorabiles; etsi enim virtutum Sinensium (quæ ad veram virtutem rudimenta sunt quædam & habilitates) semper numeros omnes esset confectatus; sed vbi Riccium audiuit, de officiis virtutum supra metas naturæ positis; visus est sibi & nasci de nouo, & tunc primum hominem viuere, iunctusque illi est arctissima necessitudinis nexu tam intimo, vt veterum annorum amicitia crederetur, cuius ipse studio ita postea semper arsit, vt quicquid Riccium tangeret, id sua qua multum pollebat gratia, auctoritate, prudentia, literis, precibus apud Mandarinos, velut rem propriam vigeret. Riccij opera quæcumque nancisci potuit, edidit suo are, cum excelsa auctoris prædicatione; Doctoris nomen primus Riccio tribuit, quod ille tametsi multorum Examinum tormento patetur, sed Furæ mocami auctoritas, atque integritas tam ratum illi ac debitum fecit, nemo vt Riccium exinde nisi Doctoris titulo appellaret. Verum hanc illi egregiam beneuolentiam haud paulò vberius rependit Riccius, cum eum agnitione veri Dei ad æternam salutem comparauit. Narrator de hoc viro, vnum iam inde à puero percepisse Deum; abhorruisse à multitudinis Deorum, & eorum cultum, Ministros, Sæctatores, demone peius exsecratum; post verò adultum, ex Sinensibus Scripturis collegisse, quæcumque illius Cœli Domini, quem vocabant, naturam maiestatemque assererent; quæ cum accepto in carcere Riccij Catechismo, inexpugnabili rationum momento legisset roborata; stylo manum illico admouit, scripsitque liberam idolorum detestationem, cum encomio fidei Christianæ catechismo Riccij præfigendam. Cuius deinceps fidei

80.
Ethnici Mandar.
dar. fortiss.
æquitas.

Doctoris tit.
tul. ab eo
Riccio da-
tus, mansit.

sacrofanctæ propria exploratione, & Ricci j literis securus, iam catechumenus, Saluatoris venerabatur effigiem dono sibi à Riccio datam; qui vniuersam eius familiam sacro fonte lastrauit, eratque ipsum lastraturus nisi continuis Mandarinorum precibus eductum è carcere, Pechino abire dura necessitas coëgisset: triduum quo definitus est illius discessus vix in mutuas suffecit Literatorum salutationes quare Nanchinum Patribus mandauit Riccius, baptismo illum expiarent; sed videre illos non potuit, nam malis confectus, catechumenus obiit. Multos alios Riccius homines acutos, in eandem induxerat mentem, nam eorum non nemo cum laude narrabat quicūque à quouis inferretur sermo, descedi ab eo consueuissè absque sensu, in salutem animæ, & in Deum, cuius ipse notitia & amore plenus, implere omnes satagebat; sed terrebatur viam Dei edoctos probèque persuasos scopulus, quem suscipiendæ prolis falsa necessitas obiebat insuperabilem, & vnius vxoris, ablegatis ad suos aliis retinendæ; subducebant enim sacris vndis caput, quas flagitaturi aduenerant; suspiciebant legis Christianæ sanctimoniam sublimem; & cum familias ad Patrem tingendas adducerent, earumque adessent lastrationibus, inuidebant eis bonum cum gemitu quod sibi negabant, vel differebant in euentus nunquam forte cernendos, susceptæ prolis, & defunctorum vxorum. Fuit in iis qui cum familia sacris initiata Christianis, Hanceum patriam Pechino reuersus Catechismum Ricci j denuo edidit suo sumptu, & quàm multis potuit exemplis latissimè vulgavit, certò vt erat cordati celsique ingenij, persuasus neminem fore iudicio præditum quem eius doctrina non addiceret legi Christianæ, cuius interea professionem miser, vxoribus multis implicitus in longinquos mittebat, & incertos casus. Atque ex his iam crebris, iam deinceps con clam, & dissimulanter sed palam in aula theatro editis procurandæ salutis alienæ documentis; desiere suspectum habere Riccium Mandarini omnes, & publicæ rei supremi Denatores, & indubitanter grandi cum laude generositatis & sanctimoniam, ab iis statui cœp. um, contemptu opum, honoris, & Mandarinarum tam nobili per immensa laborum, & discriminum maria, literarum Sinensium ludores conatusque aduersantium crudeles, viam ab eo quæsitam, adamatam & votis supplicibus petitam Pechinum, vt Dei sui venerationem legemque stabiliret: quod eos virtutis admiratione stupefecit, & suspicionibus discussis, tranquilo gaudio seranauit.

81.
In conuers.
anim. Ric-
cius lab. cum
plausu.

Frustra illi
obstitit ido-
lolaræ.

Sed longè aliter eadem ex causa Mandarinorum quendam manipulum affecit, iurati olim Confusij desertorem, à quo iubentur Literati Dominum cœli agnoscere, aut si minus illum comprehendant abstinere saltem ab eo negando; at hi transfugæ ad idoia; multorum deprauatione cum sectam auerent, intabescabant scilicet Ricci j prosperis quo sectam suam disputationibus & libris subruere cernebant, & impietatis ac dementiæ damnati. Federatis ergo in defensionem libuit primum tentare Riccium querela, & conditione pacis cum illo inuen-